

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Ε Σ Π Ρ Ο Ε Ι Δ Ο Π Ο Ι Η Σ Ε Ι Σ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ * ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡ/ΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΒΟΛΟΥ**

Η αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων :
- βλάπτει την υγεία των καταναλωτών
- επιβαρύνει το περιβάλλον
- αυξάνει το κόστος παραγωγής

**Ταχ. Δ/νση: Τορούτζια-Νικολαΐδη 38334
Βόλος
Τηλέφωνο: 24210 66525 Fax : 24210
69545**

ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ: 7 / 6.11.2012

**Πληροφορίες: Msc Παππά Ιωάννα
Δρ Μόσχος Θεόδωρος**

ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Οι καλλιεργητικές εργασίες που συνιστώνται την περίοδο που διανύουμε και μέχρι την έλευση του χειμώνα, περιλαμβάνουν τον καθαρισμό των δένδρων από προσβεβλημένα ή ξερά κλαδιά και τη συλλογή των σάπιων ή μωμιοποιημένων καρπών, τα οποία στην συνέχεια θα πρέπει να απομακρύνονται από τον οπωρώνα ή να καίγονται. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να γίνονται με ξηρό καιρό και αποβλέπουν στη σημαντική μείωση των πληθυσμών που διαχειμάζουν των εντομολογικών εχθρών και των μυκητολογικών, βακτηριολογικών και άλλων ασθενειών που προσβάλλουν την καλλιέργεια.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΡΟΔΑΚΙΝΙΑ – ΝΕΚΤΑΡΙΝΙΑ

Εξώασκος: Για τη μείωση των μολυσμάτων (βλαστοσπόρια) του μύκητα την άνοιξη, συνιστάται επιμελής ψεκασμός των δένδρων κατά τη διάρκεια του ληθάργου, δηλαδή μετά την πτώση των φύλλων και μέχρι το φούσκωμα των οφθαλμών, με ένα κατάλληλο και εγκεκριμένο μυκητοκτόνο.

ΡΟΔΑΚΙΝΙΑ – ΝΕΚΤΑΡΙΝΙΑ – ΒΕΡΙΚΟΚΙΑ – ΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ – ΚΕΡΑΣΙΑ

Κορύνεο: Ο περιορισμός των μολυσμάτων (κονίδια) του μύκητα την άνοιξη επιτυγχάνεται με ένα φθινοπωρινό (περίοδο φυλλόπτωσης) ψεκασμό και με ένα χειμερινό ψεκασμό (λίγο πριν την έναρξη διόγκωσης των οφθαλμών), με κατάλληλα και εγκεκριμένα για τις καλλιέργειες μυκητοκτόνα.

Βακτηριακό Έλκος: Η ασθένεια προκαλεί τον σχηματισμό ελκών στους κλάδους, με αποτέλεσμα ξηράνσεις κλαδίσκων, κλαδιών ή ολόκληρων δένδρων και κηλιδώσεις φύλλων και σπανιότερα καρπών. Οι περίοδοι του φθινοπώρου και του χειμώνα είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες για την πρόκληση νέων μολύνσεων από το βακτήριο (ευπάθεια φυτικών ιστών, καιρικές συνθήκες). Για την προστασία των δένδρων συνιστώνται ένας ψεκασμός στην έναρξη και ένας στο 75% της φυλλόπτωσης, με κατάλληλα και εγκεκριμένα για τις καλλιέργειες σκευάσματα. Με ξηρό καιρό και πριν την διενέργεια του πρώτου ψεκασμού, συνιστάται η αφαίρεση και η καύση των προσβεβλημένων κλάδων και ακολούθως η προστασία των τομών κλαδέματος με κατάλληλα προστατευτικά σκευάσματα.

Φυτόφθορα :

Τη χρονιά που πέρασε παρατηρήθηκαν πολλές προσβολές από την ασθένεια. Πρόκειται για ασθένεια που προκαλούν μύκητες του γένους *Phytophthora* οι οποίοι είναι παθογόνα εδάφους και προσβάλουν το ριζικό σύστημα στην περιοχή του λαιμού (η περιοχή του κορμού που βρίσκεται σε επαφή με το έδαφος) -η οποία είναι και η πλέον ευαίσθητη - καθώς και το κατώτερο μέρος του κορμού. Η ασθένεια είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη διότι προκαλεί εξασθένιση και ξήρανση των δένδρων.

Η ασθένεια εμφανίζει έξαρση προσβολών προς τα τέλη του χειμώνα – αρχές άνοιξης, ευνοείται από βροχερό καιρό και μέτριες θερμοκρασίες και παρουσιάζεται κυρίως σε δενδροκομία όπου η αποστράγγιση είναι ανεπαρκής και ο λαιμός των δένδρων βρίσκεται σε επαφή με το νερό για μεγάλο χρονικό διάστημα ή παραμένει υγρός λόγω της ύπαρξης παραγόντων που εμποδίζουν την κυκλοφορία του αέρα, όπως αγριόχορτα.

Fig. 3 (W. F. Wilcox)

Καχεκτική ανάπτυξη και ξήρανση δένδρων προσβεβλημένων από *Phytophthora*

Fig. 5 (W. F. Wilcox)

Προσβολή της περιοχής του λαιμού και του κατώτερου μέρους του κορμού από *Phytophthora*

Καθώς η ασθένεια μπορεί να παραμείνει στο έδαφος για πολλά χρόνια και δεν υπάρχουν εγκεκριμένα θεραπευτικά μυκητοκτόνα, είναι απαραίτητη η εκτέλεση των παρακάτω καλλιεργητικών μέτρων:

Προληπτικά μέτρα:

- 1) Χρήση υποκειμένων ανθεκτικών στην ασθένεια κατά την αρχική φύτευση ή την επαναφύτευση..
- 2) Φύτευση των δενδρυλλίων κατά την εγκατάσταση στο ίδιο βάθος με το βάθος όπου ήταν στο φυτώριο.
- 3) Επάλειψη του κορμού των δένδρων μέχρι ένα μέτρο πάνω από το έδαφος και λίγο παρακάτω από το έδαφος με βορδιγάλιο πάστα.
- 4) Μέτρα ώστε το νερό να μην έρχεται σε επαφή με τον λαιμό των δένδρων με την κατασκευή αναχώματος και την καταστροφή των αγριόχορτων γύρω από αυτόν.
- 5) Μέτρα για την καλή αποστράγγιση του δενδροκομείου.
- 6) Αποφυγή δημιουργίας πληγών στην περιοχή του λαιμού και των ριζών

Στην περίπτωση που η ασθένεια έχει ήδη εμφανιστεί στο δενδροκομείο:

- 1) Εκρίζωση των ισχυρά προσβεβλημένων – ξερών δένδρων μαζί με τις ρίζες τους, απομάκρυνση και άμεσο κάψιμό τους. Απολύμανση του εδάφους με εγκεκριμένο απολυμαντικό εδάφους (metam sodium) . Η χρήση του απολυμαντικού απαιτεί την αυστηρή τήρηση των οδηγιών χρήσης για αποφυγή πρόκλησης ζημιάς στα γύρω δένδρα.
- 2) Σε περίπτωση προσβολής σε αρχικά στάδια συνιστάται ο καθαρισμός του κορμού στο μέρος της προσβολής μαζί με μία ζώνη περιφερειακή ζώνη τουλάχιστον 5 εκατοστών υγιούς ιστού. Ακολουθεί κάψιμο του φλοιού που απομακρύνθηκε και επάλειψη της πληγής με βορδιγάλιο πάστα. Στην συνέχεια αφού ξεραθεί η πάστα ακολουθεί επάλειψη της πληγής με προστατευτικό πληγών. Συμπληρωματικά μπορεί να γίνει ριζοπότισμα με το μίγμα cheshunt. Το μίγμα αποτελείται από 11 μέρη ανθρακικού αμμόνιου και 2 μέρη τριμμένου θειϊκού χαλκού και χρησιμοποιείται σε δόση 2-3 γραμμαρίων στα 10 κιλά νερό.
- 3) Μέτρα ώστε το νερό να μην έρχεται σε επαφή με τον λαιμό των δένδρων με την κατασκευή αναχώματος και την καταστροφή των αγριόχορτων γύρω από αυτόν.
- 4) Μέτρα ώστε το νερό από το πότισμα και την βροχή ή το χώμα κατά την εκτέλεση των διαφόρων εργασιών να μην μετακινείται από τις μολυσμένες περιοχές του δενδροκομείου στις αμόλυντες.

ΡΟΔΑΚΙΝΙΑ – ΝΕΚΤΑΡΙΝΙΑ – ΒΕΡΙΚΟΚΙΑ

Ανθονόμος: Τα ενήλικα του εντόμου δραστηριοποιούνται αυτή την εποχή και καταστρέφουν τους οφθαλμούς. Σε καλλιέργειες που διαπιστώνεται υψηλός πληθυσμός του εντόμου, συνιστάται άμεσα ψεκασμός με κατάλληλο και εγκεκριμένο για την καλλιέργεια εντομοκτόνο.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.

Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για καθαρισμούς – κλαδέματα κλπ ασθενών δένδρων θα πρέπει να απολυμαίνονται πριν την χρήσης τους σε άλλα υγιή δένδρα.

Όλα τα δελτία μας υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων στο διαδίκτυο **www.minagric.gr**.

Ο Προϊστάμενος Δ/νσης α.α.

Λύκας Δημήτρης